

КРИТЕРІАЛЬНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ГОТОВНОСТІ ДО МІЖНАРОДНОЇ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

Під час швидкої глобалізації і активної модернізації вищої освіти, особливого значення набуває міжнародна академічна мобільність.

Міжнародна академічна мобільність існує вже давно, але масове застосування її як чудової можливості до співпраці з європейськими університетами задля організації взаємного обміну студентами розпочалося з другої половини ХХ століття.

Інтернаціоналізації вищої освіти та напрямок до Європейського вектору спирається на підтримку міжнародної академічної мобільності шляхом надання стипендій та кредитів у сфері вищої освіти.

Сьогодні, завдяки розповсюдженням інформації на адміністративному рівні маємо певні зрушення щодо міжнародної академічної мобільності. [4]

У рамках міжнародного співробітництва освіта набуває об'єктивності, прозорості, конкурентоздатності.

Метою статті є визначити критерії готовності до міжнародної академічної мобільності.

Міжнародну академічну мобільність розглядають як важливу складову процесу інтеграції вищих навчальних закладів у міжнародний освітній простір та, як період навчання студента в країні, громадянином якої він не є.

Аналізуючи поняття готовності як очікуваного результату підготовки можна виявити різні складові, компоненти, що зумовленні досвідом навчання і діяльності.

Ефективність формування готовності залежить від визначення її рівневої характеристики сформованості, що дає змогу дати оцінку формуванням педагогічних умов.

Завданням готовності є сформувати стійкі мотиваційні настанови; розвивати самоорганізацію освітнього процесу, вміння делегувати; застосовувати набуті навички у плануванні професійної діяльності.

Для здійснення завдань існують певні чинники, підходи та компоненти.

Для побудови критеріального апарату обирається шлях застосування від загальних до часткових критеріїв.

Проблему визначення критеріїв і показників у педагогічному дослідженні опрацьовували такі відомі педагоги, як: Ю. Бабанський, О. Барабанщиков, П. Городов, В. Ягупов.

Для дослідження важливим є визначення критерію того явища на яке спрямоване дослідження. А. Маркова виокремлює такі групи критеріїв: 1) об'єктивні та суб'єктивні; 2) результативні та процесуальні; 3) нормативні та індивідуально-варіативні; 4) наявного та прогностичного рівнів; 5) професійного навчання і творчості; 6) соціальної активності та професійної придатності; 7) якісні та кількісні [7, с. 55-56].

При характеристиці показників вияву критеріїв, трансформуючи напрацювання науковців (Беспалько (1989), Ситников (1996) та ін.), вважалось за потрібне враховувати, зокрема, такі вимоги, як:

- адекватність – відповідність досліджуваному явищу, що охоплює як природу явища, так і динаміку змін;
- адитивність (від англ. additivity, нім. addition, additivität, лат. additivus – додано) – застосовується до складових певного явища, коли його повна міра отримується при складанні результатів:

$$П (A) = П (A1) + П (A2) + П (A3) + \dots + П (AT),$$

де П – показник, A1, A2, A3, AT – складові частини цілого явища (за Беспалько);

- інформативність;
- якісна інтерпретація та кількісне вираження завдяки комплексу адекватних діагностувальних методик.

Сформованість готовності до міжнародної академічної мобільності у студентів вищого технічного навчального закладу містить у собі не лише вміння проявляти професійні здібності, мати високий рівень володіння фаховими знаннями, а також передбачає здатність мобілізуватися, активізувати свої сили на інше сприйняття себе у нових навчальних ситуаціях, а відтак, відрізняється від готовності до фахової діяльності економіста, оскільки навіть достатньо підготовлений фахівець до вирішення професійних завдань у певних ситуаціях може виявитися не мобільним, не налаштованим на відповідну діяльність.

Серед характеристик міжнародної академічної мобільності як якості особистості, вважаємо за необхідне виділити комплекс взаємозалежних і взаємопов'язаних критеріїв: спонукально-цільовий, інформативно-комунікаційний, процесуально-поведінковий, які віддзеркалюють, відповідно до трьох рівнів: критичний, задовільний і продуктивний.

Формування критеріальної характеристики здійснюється безпосередньо через зміст навчання і виховання з урахуванням специфічних принципів, методів, форм організації навчання та виховання.

Міжнародна мобільність дуже актуальний процес розвитку вищої освіти, який впливає на багато чинників у сфері суспільно-політичного життя суспільства. Кампанія вищої освіти повинна враховувати вимоги доби глобалізації й інтернаціоналізації, запозичувати успішний досвід розвинених країн світу, адаптувати відповідно до національних реалій найкращі тенденції.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Жижко Т. Академічна мобільність – об'єктивна умова розвитку університетської освіти / Т. Жижко // Вісник інституту розвитку дитини. Серія: Філософія. Педагогіка. Психологія: Збірник наукових праць / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – К.: Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2010. – Вип. 10. – С. 6-10.
2. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII / Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
3. Маркова А.К. Психологические критерии и ступени профессионализма учителя / А.К. Маркова // Педагогіка. –1995. – № 6. – С. 55–63.
4. Міносвіти просить вузи прискорити роботу з відбору претендентів для навчання за кордоном [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://osvita.ua/abroad/news/18622>
5. Мокій А.І. Академічна мобільність: виклики і загрози для людського капіталу України // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки, № 11, 2009. – С. 14-18.
6. Пінчук Є.А. Загроза перетворення на глобальну інтелектуальну периферію: пошук стратегії [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://vuzlib.com/content/view/1122/89>
7. Fedorova, I. I. Academic mobility Ukrainian students of modern education space. Retrieved from http://osvita.ua/abroad/higher_school/39508/ (in Ukrainian). 2